

Upstart, *s.* नवोदयः, नवोत्थानः, नवद्विः, आगतुकः.

Upward, **Upwards**, *adv.* ऊर्ध्वं, उपरिः. 2 अधिक in comp.; अधिकत्रिंशः नराः 'u. of 30'; परं, परः in comp. (परःसहस्राः शरदः U. 1).

Urban, *a.* पौर (री. *f.*). नागरिक (की. *f.*). 2 सुजन, सुशील, दक्षिण. -ity, *s.* दक्षिण्यं, नागरिकवृत्ति *f.*, सौजन्यं.

Urchin, *s.* (दुष्ट-) बटुः, माणवकः.

Urethra, *s.* मूत्रमार्गः-द्वारं.

Urge, *v. t.* प्रोत्सह् *c.*, प्रवृत् 10, उत्तिज् *c.*, प्रवृत् 6 P or *c.*, प्रवृत् *c.*; See **Prompt**. 2 निर्बन्धेन प्रवृत् 6 P, अनुनिर्बन्ध 9 P; See **Importune**. -ency, *s.* गौरवं, गुरुता, भारः. 2 निर्बन्धः, आग्रहः. -ent, *a.* झुक्, आवश्यक (की. *f.*), अपरिहार्यं, अविलम्ब्य. -ently, *adv.* निर्बन्धेन. 2 आशु, अपरिहार्यतया.

Urine, *s.* मूत्रं, प्रस्रावः, मेहः. -v. *i.* मूत्र 10. -al, *s.* मूत्रपात्र-भाजनं. -ary, *s.* मूत्रस्थानं. -a. मूत्र in comp.

Urn, *s.* (जल-) कुम्भः, कलसः-शः, भाजनं.

Ursa-major, *s.* सप्तर्षयः.

Usage, *s.* प्रयोगः. 2 व्यवहारः, आचारः, आचरणं, वृत्ति *f.*; 'conventional u.' रूढि *f.*

Use, *v. t.* प्र-उप-युज् 7 A, 10, व्यवहृ *c.*, व्यापृ *c.*, उप-युज् 7 U, सेव् 1 A; धृ 10 (clothes &c.). 2 प्र-युज्; 'is used in the sense of *Light*' तेजसि प्रयुज्यते; 'for it is found to be so used' इति प्रयोगदर्शनात्; 'to be used (conventionally or by popular acceptance)' ex. by रूढ, प्रसिद्ध; ज्योतिःशब्दो ज्वलन एव रूढः (S. B. 104); दक्षिण्यरूढेन नाम्ना (R. i. 31). 3 आचर 1 P, व्यवहृ 1 P, वृत् 1 A (with loc.); See **Act**. 4 अभ्यस्त-परिचित-*a.* कृ 8 U. 5 (With inf.) By present tense simply; पाठुं न प्रथमं व्यवस्यति, नादत्ते &c. (S. 4) or by पूर्वं, पुरा; 'I used to sing' पुरा गायकवृत्तिरासं; 'it used to be so' एवं पूर्वं आचार आसीत्; 'to be used to' अभिज्ञ, परिचित, अभ्यस्त, अनुभूत, उपयुक्त; अनभ्यस्तरथचर्याः (U. 5) 'not used to sit in chariots'; 'Used to pain' दुःखाभिज्ञ, अनुभूतदुःख; 'not used to ornaments' अनुपयुक्तभूषणः (S. 4). -s. उपयोगः, प्रयोजनं, अर्थः, फलं, कार्यं; किं with instr.; किं तेन जातेन, कोर्थस्तेन जातेन &c.; See **Want**. 2 प्रयोगः, व्यवहारः, व्यापारः, उपभोगः, सेवनं; 'to apply to one's own u.' स्वयं उपयुज्; 'in general u.' रूढ, प्रसिद्ध, सर्वप्रयुक्त. -ful, *a.*

उपयुक्त, हित, सोपकार, उपयोगिन, उपकारिन, हितकर (री. *f.*). -fully, *adv.* अवृथा, सफलं, सोपयोगं, अमुथा. -fulness, *s.* उपयोगः-मिता, हितकारित्वं. -less, *a.* निष्प्रयोजन, निरर्थक, विफल, निष्फल, निर्गुण, निरुपयोग, व्यर्थ, अनुपयोगिन, वृथा-मुथा in comp. -lessly, *adv.* वृथा, व्यर्थं, मुथा, निष्फल. -lessness, *s.* अनुपयोगः, वैयर्थ्यं.

Usher, प्रति (ती)हारः.

Usual, *a.* साधारण (णी. *f.*), सामान्य, व्य- (व्या)वहारिक-प्रायिक-लौकिक-सांप्रदायिक- (की. *f.*) प्रसिद्ध; oft. by 'u.-ly.' -ly, *adv.* प्रायः, प्रायेण, प्रायशः, साधारण्येन, सामान्यतः, बहुशः.

Usufruct, *s.* फल-फलभोग-अधिकारः.

Usurp, *v. t.* बलाद् ग्रह् 9 U or आत्मसात्कृ 8 U, अनधिकारेण आक्रम् 1 U, 4 P. -ation, *s.* बलाद् आक्रमण-ग्रहणं, बलाप-हारः. -er, *s.* बलाद् ग्राहिनः; 'u. to the throne' सज्यापहारिन् *m.*

Usury, *s.* कुसीदं, कौसीदं, अर्थप्रयोगः, वृद्धि-जीविका. -er, *s.* कुसीदकः, वृद्ध्याजीवः, वार्धुषिकः, वार्धुषिः. -ous, *a.* कौसीद- (दी. *f.*), सद्वाञ्छिक.

Utensil, *s.* भांडं, पात्रं, उपकरणं, भाजनं.

Uterus, *s.* गर्भकोशः, गर्भशयः, योनि *f.* -Uterine, *a.* सहोदर, सोदर, समानोदर, सनाभि.

Utility, *s.* उपयोगः; See **Use**.

Utmost, *a.* परम, पर; 'to the u. of one's power' यावच्छक्यं, यावच्छक्तिः; 'do or try one's u.' यावच्छक्यं प्रयत् 1 A; 'u. limit' परा काष्ठा, परा कौटिः; 'this is the u. that I can do' एष मे परमो विभवः (Ka. 159).

Utopian, *a.* काल्पनिक (की. *f.*), मनःसृष्ट; 'u. scheme' कल्पना-मनःसृष्टिः.

Utter, *a.* संपूर्ण; See **Complete**. 2 केवल, मात्र in comp.; (मौख्य-मात्रमिदं). -v. *t.* उदीर् *c.*, व्याहृ 1 P, उदाहृ, उद्-गृ 6 P, उच्चर *c.*; See **Say** also. -ance, *s.* उच्चारः-रणं, उद्गारः, व्याहारः; उदीरणं; 'easy of u.' सुखो-च्चार्यं, सुखोद्य. -ly, *adv.* सर्वथा, अशेषेण, साकल्येन, संपूर्णं.

Uvula, *s.* अलि-प्रति-जिह्वा.

Uxorious, *a.* स्त्रीवश्य, भार्यासक्त, स्त्रीविधेय, दारनिरत, कामवश. -ness, *s.* भार्यासक्ति *f.*, भार्याधीनता.